

REVOLUTIONAIRE THERAPIE: FRANSMAN LEERT RUBEN EN TOA HET STOTTEREN AF

“ONZE ANGST OM TE SPREKEN IS EINDELIJK VERDWENEN”

Stotteren legt voor duizenden Vlamingen een hypotheek op hun sociale leven. In het Oost-Vlaamse Wieze volgden we een vierdaagse stage van therapeut Ivan Impoco. De bedenker van de gelijknamige Impoco-methode boekt schitterende resultaten, zelfs wanneer elke andere therapie faalde.

Wat hebben prins Albert van Monaco, Bruce Willis en Mr. Bean met elkaar gemeen? Stuk voor stuk stotteren ze. En ze zijn zeker niet de enigen. Naar schatting één procent van de bevolking kampt met hetzelfde probleem. In ons land gaat het om zo'n 100.000 personen, meestal mannen. Gelukkig zijn er oplossingen zoals de revolutionaire Impoco-methode, die aan de hand van spieroefeningen het stotteren helpt onderdrukken. Tijdens de voorbije krokusvakantie kwam de bedenker, de Fransman Ivan Impoco (52), naar Wieze om enkele Vlaamse pupillen te onderwijzen en hen van hun spraakgebrek af te helpen.

TELEFONEREN

Ruben Luycx (10) uit Blankenberge en Toa Van der Veken (15) uit Baal maken zich op voor hun eerste oefening. Ze moeten met een gsm naar een restaurant bellen en vragen wat de dagsoep is. Eerst moeten echter alle aanwezigen – ook de ouders – in een cirkel staan en de vraag woord voor woord voorzeggen. Toa mag als eerste bellen en brengt het er goed af. Haar restaurant heeft broccolisoeep in de aanbieding. Dan is het de beurt aan Ruben. Wanneer hij na afloop de telefoon neerlegt, kijkt hij beteuterd. “Er is geen dagsoep, het restaurant is gesloten.”

Griet en Rene, de ouders van Ruben, zijn in ieder geval blij dat hun zoon naar de stage wilde. “Tot nu toe werd hij gelukkig nooit uitgelachen. Maar binnenkort gaat hij naar de grote school, met andere leraren en klasgenoten. En hij heeft het nu al zo moeilijk met voorlezen in de klas.” Door zijn spraakprobleem is Ruben een timide jongen. Hij gaat nooit naar de bakker of slager. De supermarkt is geen probleem, omdat hij de boodschappen daar maar voor het nemen heeft.

IJSBERG

Het opvallende aan de Impoco-methode zijn de spiercontracties in de bovenarmen. Bij iedere lettergreep spannen de leerlingen hun biceps op. Dat helpt om de aandacht af te leiden. Daarnaast wordt aangeraden om niet te veel te articuleren. “Het probleem is namelijk dat stotteraars te veel hun best doen”, zegt de lesgever.

Ivan Impoco, tot zijn 27ste zelf een hevig stotteraar – “Ik stak vroeger in de klas nooit mijn vinger op, uit angst om te spreken” – vergelijkt stotteren met een ijsberg. “Slechts een klein deel is zichtbaar voor de buitenwereld, het overgrote deel blijft verborgen. Daarmee bedoel ik het vluchtgedrag: mensen die stotteren, vermijden niet alleen de woorden waarmee ze het moeilijk hebben, maar ook situaties waarin ze aan het woord moeten komen.”

NIEUWJAARSBRIEF

Vaak is stotteren erfelijk. In de familie van Toa heeft haar opa het ook. "Hij voelt zich rot dat zijn kleindochter hetzelfde heeft", zegt de moeder van Toa. "Wanneer de nieuwjaarsbrieven worden voorgelezen, zonderen die twee zich altijd even af. Dat zijn heel emotionele momenten. Hij is apetrots wanneer Toa zonder haperen haar brief kan voorlezen. Ze zijn er allebei wel eens opstandig door geweest: "Waarom moet net mij dit overkomen? Toa's zus Jana daarentegen spreekt zeer vlot, en heeft ook weinig geduld om te wachten tot haar zus is uitgesproken." De ouders van Toa hebben werkelijk alles geprobeerd, van dictielessen tot acht jaar logopedie. Maar in bepaalde situaties, vooral bij stress en vermoeidheid, blokkeert Toa nog altijd. Daarom proberen ze het nu in Wieze.

Jeffrey Reilhof (20) uit Tielt begeleidt tijdens deze stage de nieuwe leerlingen. Amper twaalf maanden geleden zat hij hier zelf op de schoolbanken, een hoopje ellende omdat zijn leven vergald werd door zijn spraakgebrek. "Ik studeerde bank- en verzekeringswezen", vertelt Jeffrey. "Iedereen zei me dat ik nooit een job zou vinden, omdat ik klanten niet te woord zou kunnen staan." Een jaar later staat hij op het punt om zijn stage bij een verzekeringsfirma te beginnen en praat hij bij wijze van spreken iedereen onder tafel. Wel nog merkbaar zijn de contracties in zijn linkerbovenarm, die iedere lettergreep ondersteunen. "Sindsdien ben ik veel meer zelfverzekerd. Vroeger liet ik zelfs mijn drank op café door vrienden bestellen."

De sfeer tijdens het middagmaal zit goed. De deelnemers zijn blij dat ze kunnen praten met lotgenoten. En er mag al eens gelachen worden. "Heb jij ook soms mensen die je proberen aan te vullen als je hapert?", vraagt Jeffrey aan Toa. "Dan zeg je bijvoorbeeld ko-ko-ko.. en raden zij 'cola?', terwijl je eigenlijk 'koffie' bedoelt. Heel irritant."

Lacherige reacties vinden zij niet altijd erg. Jeffrey geeft toe dat hij hartelijk kan lachen om de typetjes van Jacques Vermeire, als die niet uit hun woorden raken. Toa is strijdlustiger. "Als iemand mij op school uitlacht of nadoet, word ik meestal boos." De assertieve meid heeft een nette manier gevonden om zich te wapenen. "Laatst kwam ik in een nieuwe turngroep. "Ik ben Toa en ik stotter", stelde ik mezelf voor. Als er dan nog problemen zijn, ligt het aan de luisteraar."

HAPEREN

Voor de praktijkoefeningen zakken we af naar Aalst, waar de sporen van het carnaval nog overal zichtbaar zijn. Toa stapt er een infowinkel van De Lijn binnen. "Hoeveel kost een Buzzy Pazz?", vraagt ze aan het loket. Hoewel ze het voortreffelijk doet, is ze achteraf niet helemaal tevreden. "Een keer gehaperd", zucht ze. Toch is de verbetering al duidelijk. "Ik struikelde vroeger vooral over de letter 'p'. 'Buzzy Pazz' zou dus een obstakel zijn geweest."

Met Ruben stappen we vervolgens een krantenwinkel binnen. "Verkoopt u ook telefoonkaarten?", informeert hij bij uitbaatster Tanja. Het loopt alsnog mis wanneer Tanja vraagt welke kaarten hij zoekt en Ruben 'Pay & Go' wil zeggen. Tanja is echter geduldig. "Ik krijg wel vaker mensen over de vloer die niet goed uit hun woorden komen en dat zijn heus niet allemaal stotteraars", zegt Tanja met de glimlach.

Als hij de winkel verlaat, wordt Ruben opgevangen door zijn ouders, die hem proberen troosten. Na amper drie stagedagen is toch ook bij Ruben de verbetering ronduit spectaculair. Maar iedereen hier blijft realistisch. "Stotteren is geen ziekte, er is dus ook geen pil voor", zegt Jeffrey. "Ik besef dat ik altijd een stotteraar zal blijven. Zodra ik mijn oefeningen verwaarloos, kan het ieder moment weer terugkomen."

GUY VAN GESTEL